

PROTOKOL B o definiciji pojma "izdelki s poreklom" in načinih upravnega sodelovanja

VSEBINA

I. ODDELEK SPLOŠNE DOLOČBE

- 1. člen Definicije

II. ODDELEK DEFINICIJA POJMA "IZDELKI S POREKLOM"

- 2. člen Splošne zahteve
- 3. člen Dvostranska kumulacija porekla
- 4. člen Diagonalna kumulacija porekla
- 5. člen V celoti pridobljeni izdelki
- 6. člen Zadosti obdelani ali predelani izdelki
- 7. člen Nezadostni postopki obdelave ali predelave
- 8. člen Enota kvalifikacije
- 9. člen Dodatki, nadomestni deli in orodje
- 10. člen Garniture
- 11. člen Nevtralni elementi

III. ODDELEK ZAHTEVE GLEDE OZEMLJA

- 12. člen Načelo teritorialnosti
- 13. člen Neposredni prevoz
- 14. člen Razstave

IV. ODDELEK POVRAČILO CARINE ALI OPROSTITVEV PLAČILA CARINE

- 15. člen Prepoved povračila carine ali oprostitve plačila carine

V. ODDELEK DOKAZILO O POREKLU

- 16. člen Splošne zahteve
- 17. člen Postopek za izdajo potrdil o prometu blaga EUR.1
- 18. člen Naknadno izdana potrdila o prometu blaga EUR.1
- 19. člen Izdaja dvojnika potrdila o prometu blaga EUR.1
- 20. člen Izdaja potrdil o prometu blaga EUR.1 na podlagi predhodno izdanega ali izdelanega dokazila o poreklu
- 21. člen Pogoji za izjavo na računu
- 22. člen Pooblaščen izvoznik
- 23. člen Veljavnost dokazila o poreklu
- 24. člen Predložitev dokazila o poreklu
- 25. člen Uvoz po delih
- 26. člen Izjeme pri dokazilu o poreklu
- 27. člen Spremljajoči dokumenti
- 28. člen Hramba dokazil o poreklu in spremljajočih dokumentov
- 29. člen Razlike in formalne napake
- 30. člen Zneski, izraženi v ekujih

- 31. člen Medsebojno sodelovanje
- 32. člen Preverjanje dokazil o poreklu
- 33. člen Reševanje sporov
- 34. člen Kazni
- 35. člen Proste cone

VII. ODDELEK KONČNE DOLOČBE

- 36. člen Pododbor za carinske zadeve in vprašanja porekla

I. ODDELEK

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Definicije

Za namene tega Protokola:

- a) "izdelava" pomeni katerokoli vrsto obdelave ali predelave vključno s sestavljanjem ali posebnimi postopki;
- b) "material" pomeni vsako sestavino, surovino, sestavni del ali del itd., ki se uporablja pri izdelavi izdelka;
- c) "izdelek" pomeni izdelek, ki se izdeluje, čeprav je namenjen kasnejši uporabi pri drugem postopku izdelave;
- d) "blago" pomeni materiale in izdelke;
- e) "carinska vrednost" pomeni vrednost, določeno v skladu s Sporazumom iz leta 1994 o izvajanju VII člena Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (Sporazum WTO o carinski vrednosti);
- f) "cena franko tovarna" pomeni ceno, ki se plača za izdelek franko tovarna proizvajalcu v državi EFTE ali v Sloveniji, v podjetju katerega se opravi zadnja obdelava ali predelava pod pogojem, da cena vključuje vrednost vseh uporabljenih materialov, zmanjšano za vse notranje dajatve, ki se ali se lahko povrnejo pri izvozu pridobljenega izdelka;
- g) "vrednost materialov" pomeni carinsko vrednost pri uvozu uporabljenih materialov brez porekla ali, če ta ni znana in se ne da ugotoviti, prvo preverljivo ceno, plačano za materiale v državi EFTE ali v Sloveniji;
- h) "vrednost materialov s poreklom" pomeni vrednost takih materialov, kot so opredeljeni v pododstavku g) in se uporablja mutatis mutandis;
- i) "dodana vrednost" je cena izdelka franko tovarna, zmanjšana za carinsko vrednost vsakega vključenega izdelka, ki nima porekla države, v kateri so bili ti izdelki pridobljeni;
- j) "poglavja" in "tarifne številke" pomenijo poglavja in tarifne številke (štirištevilčne kode), uporabljene v nomenklaturi, ki predstavlja "Harmonizirani sistem poimenovanja in šifrskih oznak blaga", ki se v tem Protokolu navaja kot "Harmonizirani sistem" ali "HS";
- k) "uvrščeni" se nanaša na uvrstitev izdelka ali materiala v določeno tarifno številko;
- l) "pošiljka" pomeni izdelke, ki jih izvoznik pošilja enemu prejemniku bodisi hkrati ali so zajeti v enem transportnem dokumentu, s katerim dobavlja izvoznik te izdelke prejemniku, ali če ni takega dokumenta, izdelke, ki so zajeti na enem računu;
- m) "ozemlje" vključuje teritorialne vode;

- n) "obračunske enote" pomeni protivrednosti Evropske valutenote (eku).

II. ODDELEK

DEFINICIJA POJMA "IZDELKI S POREKLOM"

2. člen

Splošne zahteve

1. Za namene izvajanja tega Sporazuma se naslednji izdelki štejejo za izdelke s poreklom iz države EFTE:
 - a) izdelki, v celoti pridobljeni v državi EFTE v smislu 5. člena tega Protokola;
 - b) izdelki, pridobljeni v državi EFTE, ki vsebujejo materiale, ki niso bili v celoti pridobljeni na njenem ozemlju, pod pogojem, da so bili taki materiali zadosti obdelani ali predelani v državi EFTE v smislu 6. člena tega Protokola;
 - c) blago s poreklom iz Evropskega gospodarskega prostora (EEA) v smislu Protokola 4 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.
2. Za namene izvajanja tega Sporazuma se naslednji izdelki štejejo za izdelke s poreklom iz Slovenije:
 - a) izdelki, v celoti pridobljeni v Sloveniji v smislu 5. člena tega Protokola;
 - b) izdelki, pridobljeni v Sloveniji, ki vsebujejo materiale, ki niso bili v celoti pridobljeni na njenem ozemlju, pod pogojem, da so bili taki materiali zadosti obdelani ali predelani v Sloveniji v smislu 6. člena tega Protokola.

3. člen

Dvostranska kumulacija porekla

1. Materiali s poreklom iz države EFTE se štejejo za materiale s poreklom iz Slovenije, če so vsebovani v izdelku, ki je bil tam pridobljen. Ne bo treba, da so taki materiali zadosti obdelani ali predelani, pod pogojem, da so bili obdelani ali predelani bolj, kot to določa prvi odstavek 7. člena tega Protokola.
2. Materiali s poreklom iz Slovenije se štejejo za materiale s poreklom iz države EFTE, če so vsebovani v izdelku, ki je bil tam pridobljen. Ne bo potrebno, da so taki materiali zadosti obdelani ali predelani, pod pogojem, da so bili obdelani ali predelani bolj, kot to določa prvi odstavek 7. člena tega Protokola.

4. člen

Diagonalna kumulacija porekla

1. Ob upoštevanju določb drugega in tretjega odstavka se materiali s poreklom iz Poljske, Češke republike, Slovaške republike, Bolgarije, Romunije, Latvije, Litve, Estonije, Madžarske ali Evropske skupnosti v smislu Sporazumov med državami EFTE in Slovenijo in temi državami ali Evropsko skupnostjo pri vključitvi v izdelek, ki je bil tam pridobljen, lahko štejejo za materiale s poreklom iz države EFTE ali iz Slovenije. Ni treba, da bi bili taki materiali zadosti obdelani ali predelani.
2. Izdelki, ki so pridobili status blaga s poreklom na podlagi prvega odstavka se lahko še naprej štejejo kot izdelki s poreklom iz države EFTE ali iz Slovenije samo, če tam dodana vrednost presega vrednost uporabljenih materialov

s poreklom iz katerekoli države, omenjene v prvem odstavku ali iz Evropske skupnosti. Če to ni tako, se ti izdelki lahko štejejo za izdelke s poreklom iz države, omenjene v prvem odstavku ali iz Evropske skupnosti, ki je prispevala največjo vrednost uporabljenih materialov s poreklom. Pri določitvi porekla se ne upoštevajo materiali s poreklom iz drugih držav, omenjenih v prvem odstavku ali iz Evropske skupnosti, ki so bili zadosti obdelani ali predelani v državi EFTE ali v Sloveniji.

3. V tem členu predvidena kumulacija se lahko uporablja samo, kadar so uporabljeni materiali pridobili status izdelkov s poreklom z uporabo pravil o poreklu, ki so enaka kot pravila v tem Protokolu. Države EFTE in Slovenija se bodo obveščale o podrobnostih o sporazumih in ustreznih pravilih o poreklu blaga, ki sta jih sklenili z drugimi državami, omenjenimi v prvem odstavku ali z Evropsko skupnostjo.

5. člen

V celoti pridobljeni izdelki

1. Šteje se, da so v celoti pridobljeni v državi EFTE ali v Sloveniji:
 - a) mineralni izdelki, tam pridobljeni iz zemlje ali morskega dna;
 - b) tam pridelani rastlinski izdelki;
 - c) tam povržene in vzrejene žive živali;
 - d) izdelki, pridobljeni iz živih, tam vzrejenih živali;
 - e) izdelki, tam pridobljeni z lovom ali ribolovom;
 - f) izdelki morskega ribolova in drugi izdelki iz morja, pridobljeni z njihovimi ladjami zunaj teritorialnih voda držav pogodbenic;
 - g) izdelki, izdelani na njihovih predelovalnih ladjah izključno iz izdelkov, omenjenih v pododstavku f);
 - h) tam zbrani rabljeni predmeti, primerni le za reciklažo surovin, vključno z rabljenimi gumami, primernimi le za protektiranje ali uporabo kot odpadki;
 - i) odpadki in ostanki pri proizvodnih postopkih, ki tam potekajo;
 - j) izdelki, pridobljeni iz morskega dna ali slojev pod njim zunaj njihovih teritorialnih voda pod pogojem, da imata izključno pravico do obdelave morskega dna ali sloja pod njim;
 - k) blago, tam izdelano izključno iz izdelkov, omenjenih v pododstavkih a) do j).
2. Izraza "njihova plovila" in "njihove predelovalne ladje" v pododstavkih 1 f) in g) se uporabljata samo za plovila in predelovalne ladje:
 - a) ki so registrirana ali se vodijo v državi EFTE ali v Sloveniji;
 - b) ki plujejo pod zastavo države EFTE ali Slovenije;
 - c) ki so najmanj 50 odstotkov v lasti državljanov držav EFTE ali Slovenije ali družbe s sedežem v eni od teh držav in v kateri so direktor ali direktorji, predsednik upravnega odbora ali nadzornega odbora ter večina članov takih odborov državljani držav EFTE ali Slovenije in, še dodatno, če v primeru osebnih ali kapitalističnih družb vsaj polovica kapitala pripada tem državam ali javnim organom ali državljanom omenjenih držav;
 - d) katerih kapitan in častniki so državljani držav EFTE ali Slovenije; in
 - e) katerih najmanj 75 odstotkov članov posadke so državljani držav EFTE ali Slovenije.

6. člen

Zadosti obdelani ali predelani izdelki

1. Za namene 2. člena se šteje, da so izdelki, ki niso v celoti pridobljeni, zadosti obdelani ali predelani, če so izpolnjeni pogoji, navedeni v seznamu Priloge II.
Zgoraj navedeni pogoji navajajo za vse izdelke, za katere velja ta Sporazum, postopke obdelave ali predelave, ki morajo biti opravljeni na materialih brez porekla, uporabljenih pri izdelavi teh izdelkov in se nanašajo samo na take materiale. To pomeni, če se izdelek, ki je pridobil poreklo z izpolnitvijo pogojev iz seznama, uporablja pri izdelavi drugega izdelka, se pogoji, ki se uporabljajo za izdelek, v katerega je ta vključen, ne uporabljajo zanj in se ne upoštevajo materiali brez porekla, ki so se morda uporabili pri njegovi izdelavi.
2. Ne glede na prvi odstavek se materiali brez porekla, ki se v skladu z v seznamu danimi pogoji za ta izdelek ne bi smeli uporabiti pri izdelavi tega izdelka, vseeno lahko uporabijo pod pogojem:
 - a) da njihova skupna vrednost ne presega 10 odstotkov cene izdelka franko tovarna,
 - b) da katerikoli od odstotkov, ki je naveden v seznamu kot zgornja vrednost materialov brez porekla, ni presežen na podlagi uporabe tega odstavka.Ta odstavek se ne uporablja za izdelke, ki se uvrščajo v 50. do 63. poglavje Harmoniziranega sistema.
3. Prvi in drugi odstavek se ne uporabljata v primerih, ki jih določa 7. člen.

7. člen

Nezadostni postopki obdelave ali predelave

1. Ne glede na določbe 2. točke se šteje, da so naslednji postopki obdelave ali predelave nezadostni, da bi izdelek pridobil status izdelka s poreklom, ne glede na to, ali je zadoščeno zahtevam iz 6. člena:
 - a) postopki za ohranitev blaga v dobrem stanju med prevozom in skladiščenjem (prezračevanje, razprostiranje, sušenje, hlajenje, soljenje, dajanje v žveplov dioksid ali druge vodne raztopine, odstranjevanje poškodovanih delov in podobni postopki);
 - b) preprosti postopki, kot so odstranjevanje prahu, sejanje ali prebiranje, razvrščanje, usklajevanje (vključno s sestavljanjem garnitur izdelkov), pranje, barvanje, rezanje;
 - c) i) spremembe v embalaži ter razstavljanje in sestavljanje pošilk;
 - ii) preprosto pakiranje v steklenice, čutare, vrečke, zaboje, škatle, pritrjevanje na kartone ali plošče itd. in vsi drugi preprosti postopki pakiranja;
 - d) pritrjevanje oznak, nalepk in drugih podobnih znakov za razlikovanje na izdelke ali njihovo embalažo;
 - e) preprosto mešanje izdelkov ne glede na to, ali so različnih vrst ali ne, če ena ali več sestavin mešanice ne ustreza pogojem, določenim v tem Protokolu, da bi jih lahko šteli za izdelke s poreklom iz države EFTE ali iz Slovenije;
 - f) enostavno sestavljanje delov izdelkov v popoln izdelek;
 - g) kombinacija dveh ali več postopkov, opisanih v pododstavkih a) do f);
 - h) zakol živali.
2. Pri ugotavljanju, ali se predelave ali obdelave, opravljene na posameznem izdelku štejejo za nezadostne v smislu

prvega odstavka, se skupno upoštevajo vsi postopki, opravljeni na tem izdelku bodisi v državi EFTE ali v Sloveniji.

8. člen

Enota kvalifikacije

1. Enota kvalifikacije za uporabo določb tega Protokola je določen izdelek, ki se šteje za osnovno enoto, kadar se določa uvrstitev blaga ob uporabi nomenklature Harmoniziranega sistema.
Iz tega sledi:
 - a) kadar se izdelek, ki ga sestavlja skupina predmetov ali je sestavljen iz izdelkov, uvršča po pogojih Harmoniziranega sistema v eno tarifno številko, potem celota pomeni enoto kvalifikacije,
 - b) kadar je pošiljka sestavljena iz določenega števila enakih izdelkov, ki se uvrščajo v enako tarifno številko Harmoniziranega sistema, je treba pri uporabi določb tega Protokola vsak izdelek obravnavati posebej.
2. Če je v skladu s splošnim pravilom št.5 Harmoniziranega sistema embalaža vključena v izdelek zaradi uvrščanja, mora biti vključena tudi pri določanju porekla.

9. člen

Dodatki, nadomestni deli in orodje

Dodatki, nadomestni deli in orodje, poslani skupaj z delom opreme, stroja, naprave ali vozila, ki so del običajne opreme in so vključeni v njeno ceno ali pa niso posebej zaračunani, se štejejo za del te opreme, stroja, naprave ali vozila.

10. člen

Garniture

Garniture se v skladu s splošnim pravilom št.3 Harmoniziranega sistema štejejo za garniture s poreklom, kadar imajo poreklo vsi njihovi sestavni deli. Kljub temu pa takrat, kadar je garnitura sestavljena iz sestavnih delov, ki imajo poreklo in takih brez, velja, da ima garnitura kot celota poreklo pod pogojem, da vrednost izdelkov brez porekla ne presega 15 odstotkov cene garniture franko tovarna.

11. člen

Nevtralni elementi

Da bi določili, ali je izdelek s poreklom, ni treba ugotavljati porekla za naslednje, kar bi lahko bilo uporabljeno pri njegovi izdelavi:

- a) energija in gorivo;
- b) naprave in oprema;
- c) stroji in orodje;
- d) blago, ki ni vključeno ali ni namenjeno za vključitev v končno sestavo izdelka.

III. ODDELEK

ZAHTEVE GLEDE OZEMLJA

12. člen

Načelo teritorialnosti

1. Pogoji, določeni v II. oddelku, ki se nanašajo na pridobitev statusa blaga s poreklom, morajo biti v državi EFTE ali v

2. Sloveniji izpolnjeni neprekinjeno, razen kot je določeno v pododstavku c) prvega odstavka 2. člena in v 4. členu.
2. Če se blago s poreklom, izvoženo iz države EFTE ali iz Slovenije v drugo državo, vrne, se z izjemo določb 4. člena mora šteti za blago brez porekla, razen če se carinskim organom lahko zadovoljivo dokaže:
- a) da je vrnjeno blago isto blago, kot je bilo izvoženo, in
 - b) da na njem, medtem ko je bilo v tisti državi ali med izvozom, niso bili opravljeni nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni, da se ohrani v dobrem stanju.

13. člen

Neposredni prevoz

1. Preferencialno obravnavanje, predvideno s tem Sporazumom, se uporablja samo za izdelke, ki izpolnjujejo zahteve tega Protokola in se prevažajo neposredno med državami pogodbenicam ali čez ozemlja drugih držav, omenjenih v 4. členu ali Evropske skupnosti. Vendar se izdelki, ki sestavljajo eno samo nedeljeno pošiljko, lahko prevažajo čez druga ozemlja, če do tega pride, s pretovarjanjem ali začasnim skladiščenjem na teh ozemljih pod pogojem, da je blago v državi tranzita ali skladiščenja ostalo pod nadzorom carinskih organov in da na njem niso bili opravljeni drugi postopki razen raztovarjanja, ponovnega natovarjanja ali kakršnikoli postopki za ohranitev blaga v dobrem stanju. Izdelki s poreklom se lahko pošiljajo po cevovodih čez ozemlja, ki niso ozemlja držav pogodbenic.
2. Kot dokazilo, da so izpolnjeni pogoji, določeni v prvem odstavku, je treba predložiti carinskim organom države uvoznice:
 - a) en sam prevozni dokument, ki pokriva prevoz iz države izvoznice čez državo tranzita; ali
 - b) potrdilo, ki ga izdajo carinski organi države tranzita, ki:
 - (i) vsebuje natančen opis izdelkov,
 - (ii) navaja datume raztovarjanja in ponovnega natovarjanja izdelkov in če ustreza, imena ladij ali drugih uporabljenih prevoznih sredstev, in
 - (iii) potrjuje pogoje, pod katerimi so bili izdelki zadržani v državi tranzita, ali
 - c) če teh ni, katerekoli dokumente, ki to dokazujejo.

14. člen

Razstave

1. Za izdelke s poreklom, ki se pošiljajo na razstav izven držav, ki so omenjene v 4. členu ali Evropske skupnosti in so po razstavi prodani z namenom uvoza v državo EFTE ali v Slovenijo, veljajo pri uvozu ugodnosti po določbah tega Sporazuma pod pogojem, da se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da:
 - a) je izvoznik te izdelke poslal iz države EFTE ali iz Slovenije v državo, v kateri je razstava in jih tam razstavil;
 - b) je ta izvoznik izdelke prodal ali drugače odstopil osebi v državi EFTE ali v Sloveniji;
 - c) so bili izdelki med razstavo ali takoj zatem poslani v enakem stanju, kot so bili poslani na razstavo; in
 - d) izdelki od tedaj, ko so bili poslani na razstavo, niso bili uporabljeni v noben drug namen kot za predstavitev na razstavi.

2. Dokazilo o poreklu mora biti izdano ali izpolnjeno v skladu z določbami V. oddelka in predloženo carinskim organom države uvoznice na običajen način. V njem morata biti navedena naziv in naslov razstave. Po potrebi se lahko zahteva dodatno dokumentarno dokazilo o pogojih, pod katerimi so bili razstavljeni.
3. Prvi odstavek se uporablja za vse trgovinske, industrijske, kmetijske ali obrtne razstave, sejme ali podobne javne prireditve ali prikaze, ki niso organizirani v zasebne namene v trgovinah ali poslovnih prostorih zaradi prodaje tujih izdelkov, in v času katerih izdelki ostanejo pod carinskim nadzorom.

IV. ODDELEK

POVRAČILO CARINE ALI OPROSTITEV PLAČILA CARINE

15. člen

Prepoved povračila carine ali oprostitve plačila carine

1. Za materiale brez porekla, ki se uporabijo pri izdelavi izdelkov s poreklom iz države EFTE, Slovenije ali iz ene od drugih držav, omenjenih v 4. členu ali iz Evropske skupnosti, za katere se izda ali izdelka dokazilo o poreklu v skladu z določbami V. oddelka, se v državah EFTE ali v Sloveniji ne morejo uveljavljati kakršnakoli povračila carine ali oprostitve plačila carine.
2. Prepoved iz prvega odstavka se nanaša na kakršnokoli povračilo, odpustitev ali neplačilo, delno ali v celoti, carinskih dajatev ali dajatev, ki imajo enakovredni učinek, ki se lahko uporablja v državi EFTE ali v Sloveniji, izrecno ali z učinkom za materiale, uporabljene pri izdelavi, takrat ko se izdelki, pridobljeni iz omenjenih materialov, izvozijo in ne, če tam ostanejo za domačo porabo.
3. Izvoznik izdelkov, na katere se nanaša dokazilo o poreklu, bo na zahtevo carinskih organov pripravljen kadarkoli predložiti katerekoli ustrezne dokumente, ki dokazujejo, da za materiale brez porekla, uporabljene pri izdelavi zadevnih izdelkov, ni bilo prejeto povračilo carine in da so bile vse carinske dajatve ali dajatve z enakovrednim učinkom, ki se uporabljajo za take materiale, dejansko plačane.
4. Določbe prvega do tretjega odstavka se prav tako uporabljajo za embalažo v smislu drugega odstavka 8. člena, za dodatke, nadomestne dele in orodje v smislu 9. člena in za izdelke v garniturah v smislu 10. člena, če so taki predmeti brez porekla.
5. Določbe prvega do četrtega odstavka se uporabljajo samo za materiale, za katere velja ta Sporazum. Nadalje ne preprečujejo uporabe sistema cenovnih nadomestil, ki se uporabljajo pri izvozu kmetijskih izdelkov v skladu z določbami Sporazuma.
6. Ne glede na prvi odstavek lahko Slovenija uporablja sistem povračila carine ali oprostitve plačila carinskih dajatev ali dajatev z enakovrednim učinkom, ki se uporabljajo za materiale, uporabljene pri proizvodnji izdelkov s poreklom, ob upoštevanju naslednjih določb:
 - a) za izdelke, ki sodijo v 25.do 49. poglavje ter 64.do 97.poglavje Harmoniziranega sistema se lahko zadrži 5-odstotna carinska dajatev ali tista nižja stopnja, ki velja v Sloveniji;
 - b) za izdelke, ki sodijo v 50.do 63.poglavje Harmoniz-

iranega sistema se lahko zadrži 10-odstotna carinska dajatev ali tista nižja stopnja, ki velja v Sloveniji. Določbe tega odstavka se uporabljajo do 31. decembra 1998 in se lahko ob soglasju ponovno pregledajo.

V. ODDELEK

DOKAZILO O POREKLU

16. člen

Splošne zahteve

1. Za izdelke s poreklom iz države EFTE pri uvozu v Slovenijo ter za izdelke s poreklom iz Slovenije pri uvozu v državo EFTE veljajo ugodnosti tega Sporazuma ob predložitvi bodisi:
 - a) potrdila o prometu blaga EUR.1, katerega vzorec je v Prilogi III; ali
 - b) v primerih, določenih v prvem odstavku 21. člena, izjave izvoznika, katere besedilo je v Prilogi IV, na računu, obvestilu o odpremi ali drugem trgovinskem dokumentu, ki dovolj natančno opisuje zadevne izdelke, da jih je mogoče identificirati (v nadaljevanju "izjava na računu").
2. Ne glede na prvi odstavek za izdelke s poreklom v smislu tega Protokola v primerih, kot jih določa 26. člen, veljajo ugodnosti tega Sporazuma, ne da bi bilo treba predložiti kateregakoli od zgoraj navedenih dokumentov.

17. člen

Postopek izdaje potrdila o prometu blaga EUR.1

1. Potrdilo o prometu blaga EUR.1 izdajo carinski organi države izvoznice na podlagi pisne zahteve izvoznika ali njegovega pooblaščenega zastopnika na izvoznikovo odgovornost.
2. V ta namen izpolni izvoznik ali njegov pooblaščen zastopnik potrdilo o prometu blaga EUR.1 in zahtevo za potrdilo o prometu, katerih vzorca sta v Prilogi III. Obrazci se izpolnijo v enem od uradnih jezikov države pogodbenice ali v angleščini in v skladu z določbami domačega prava države izvoznice. Če so pisani z roko, morajo biti izpolnjeni s črnilom in s tiskanimi črkami. Izdelki morajo biti opisani v za to predvideni rubriki brez praznih vmesnih vrstic. Če rubrika ni v celoti zapolnjena, je treba pod zadnjo vrstico opisa potegniti vodoravno črto in prečrtati prazen prostor pod njo.
3. Izvoznik, ki vlaga zahtevo za izdajo potrdila o prometu blaga EUR.1, mora biti pripravljen, da na zahtevo carinskih organov države izvoznice, kjer se izdaja potrdilo o prometu blaga EUR.1, kadarkoli predloži vse ustrezne dokumente, ki dokazujejo status izdelkov s poreklom kot tudi izpolnitev drugih zahtev tega Protokola.
4. Potrdilo o prometu blaga EUR.1 izdajo carinski organi države EFTE ali Slovenije, če se izdelki lahko štejejo za izdelke s poreklom iz države EFTE, Slovenije ali iz ene od drugih držav, omenjenih v 4. členu ali iz Evropske skupnosti ter izpolnjujejo druge zahteve tega Protokola.
5. Carinski organi, ki izdajo potrdila EUR.1, ukrenejo vse potrebno za preverjanje porekla blaga in izpolnjevanje drugih zahtev tega Protokola. V ta namen imajo pravico zahtevati katerokoli dokazilo in opraviti kakršenkoli pregled izvoznikovih poslovnih knjig ali kakršenkoli drug pregled, ki se

jim zdi potreben. Carinski organi, ki izdajo potrdila EUR.1, tudi zagotovijo, da so obrazci, navedeni v drugem odstavku, pravilno izpolnjeni. Zlasti morajo preveriti, ali je prostor, namenjen opisu izdelkov, izpolnjen tako, da izključuje vse možnosti goljufije.

6. Datum izdaje potrdila o prometu blaga EUR.1 mora biti naveden v rubriki 11 potrdila.
7. Potrdilo o prometu blaga EUR.1 izdajo carinski organi in ga dajo izvozniku na razpolago takoj, ko je dejanski izvoz opravljen ali zagotovljen.

18. člen

Naknadno izdana potrdila o prometu blaga EUR.1

1. Ne glede na sedmi odstavek 17. člena se potrdilo o prometu blaga EUR.1 izjemoma lahko izda tudi po opravljenem izvozu izdelkov, na katere se nanaša:
 - (a) če ni bilo izdano ob izvozu zaradi napak ali ne-namernih opustitev ali posebnih okoliščin; ali
 - (b) če se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da je bilo potrdilo o prometu blaga EUR.1 izdano, vendar ob uvozu iz tehničnih razlogov ni bilo sprejeto.
2. Za izvajanje prvega odstavka mora izvoznik v zahtevi navesti kraj in datum izvoza izdelkov, na katere se nanaša potrdilo o prometu blaga EUR.1, in navesti razloge za svojo zahtevo.
3. Carinski organi lahko izdajo potrdilo o prometu blaga EUR.1 naknadno samo po opravljenem preverjanju, če se podatki v izvoznikovi zahtevi ujemajo s podatki v ustreznem spisu.
4. Potrdila o prometu blaga EUR.1, ki so izdana naknadno, morajo vsebovati eno od naslednjih navedb: "NACHTRAGLICH AUSGESTELLT", "DELIVRE A POSTERIORI", "RILASCIATO A POSTERIORI", "ISSUED RETROSPECTIVELY", "UTGEFID EFTIR A", "UTSTED SENERE", "IZDANO NAKNADNO".
5. Zaznamek iz četrtega odstavka mora biti vpisan v rubriko "Opombe" potrdila o prometu blaga EUR.1.

19. člen

Izdaja dvojnika potrdila o prometu blaga EUR.1

1. V primeru tatvine, izgube ali uničenja potrdila o prometu blaga EUR.1 lahko izvoznik carinske organe, ki so ga izdali, zaprosi za izdajo dvojnika na podlagi izvoznih dokumentov, ki jih imajo.
2. Na ta način izdani dvojniki morajo biti označeni z eno od naslednjih besed: "DUPLIKAT", "DUPLICATA", "DUPLICATO", "DUPLICATE", "EFTIRIT", "DVOJNIK".
3. Zaznamek iz drugega odstavka mora biti vpisan v rubriko "Opombe" dvojnika potrdila o prometu blaga EUR.1.
4. Dvojniki, na katerem mora biti datum izdaje prvotnega potrdila o prometu blaga EUR.1, začne veljati s tem datumom.

20. člen

Izdaja potrdila o prometu blaga EUR.1 na podlagi predhodno izdanega ali izdelanega dokazila o poreklu

Če so izdelki s poreklom dani pod nadzor carinskih organov v državi EFTE ali v Sloveniji je mogoče zamenjati prvotno dokazilo o poreklu z enim ali več potrdili o poreklu blaga EUR.1 z namenom pošiljanja vseh ali nekaterih izdelkov drugam znotraj

države EFTE ali Slovenije. Nadomestno potrdilo(a) o prometu blaga EUR.1 izdajo carinski organi, pod nadzorom katerih so bili dani izdelki.

21. člen

Pogoji za izjavo na računu

1. Izjavo na računu, omenjeno v pododstavku (b) prvega odstavka 16. člena, lahko da:
 - (a) pooblaščen izvoznik v smislu 22. člena ali
 - (b) katerikoli izvoznik za vsako pošiljko, ki jo sestavlja eden ali več paketov, ki vsebujejo izdelke s poreklom, katerih skupna vrednost ne presega 6000 ekujev.
2. Izjavo na računu je možno dati, če se izdelki, na katere se nanaša, lahko štejejo za izdelke s poreklom iz države EFTE, Slovenije ali iz ene od drugih držav, omenjenih v 4. členu ali iz Evropske skupnosti in izpolnjujejo druge zahteve tega Protokola.
3. Izvoznik, ki daje izjavo na računu, mora biti kadarkoli pripravljen, da na zahtevo carinskih organov države izvoznice predloži vse primerne dokumente, ki dokazujejo status porekla blaga kot tudi izpolnitev drugih zahtev tega Protokola.
4. Izjavo, katere besedilo je v Prilogi IV, mora izvoznik natipkati ali odtisniti na račun, obvestilo o odpremi ali drug trgovinski dokument v eni od jezikovnih različic, ki so navedene v tej prilogi, v skladu z določbami domačega prava države izvoznice. Če je pisana z roko, mora biti napisana s črnilom in s tiskanimi črkami.
5. Izjave na računu morajo imeti originalni lastnoročni podpis izvoznika. Vendar se od pooblaščenega izvoznika v smislu 22. člena ne zahteva, da podpisuje take izjave pod pogojem, da carinskim organom države izvoznice da svoje pisno jamstvo, da sprejema polno odgovornost za vsako izjavo na računu, po kateri ga je možno identificirati, kot da jo je lastnoročno podpisal.
6. Izjavo na računu lahko da izvoznik ob izvozu izdelkov, na katere se nanaša, ali naknadno pod pogojem, da je predložena carinskim organom v državi izvoznici najkasneje v dveh letih po uvozu izdelkov, na katere se nanaša.

22. člen

Pooblaščen izvoznik

1. Carinski organi države izvoznice lahko pooblastijo kateregakoli izvoznika, ki pogosto odpremlja pošiljke izdelkov po tem Sporazumu, da daje izjave na računu ne glede na vrednost izdelkov, na katere se nanaša. Izvoznik, ki prosi za tako pooblastilo, mora zadovoljivo ponuditi carinskim organom vsa jamstva, potrebna za preverjanje statusa porekla teh izdelkov kot tudi za izpolnitev drugih zahtev tega Protokola.
2. Carinski organi lahkoodobrijo status pooblaščenega izvoznika glede na kakršnekoli pogoje, za katere menijo, da so primerni.
3. Carinski organi dodelijo pooblaščenemu izvozniku številko carinskega pooblastila, ki mora biti na izjavi na računu.
4. Carinski organi spremljajo, kako pooblaščen izvoznik uporablja pooblastilo.
5. Carinski organi lahko kadarkoli umaknejo pooblastilo. To morajo storiti, kadar pooblaščen izvoznik ne daje več jamstev, navedenih v prvem odstavku, ne izpolnjuje pogojev,

navedenih v drugem odstavku, ali drugače nepravilno uporablja pooblastilo.

23. člen

Veljavnost dokazila o poreklu

1. Dokazilo o poreklu velja štiri mesece od datuma izdaje v državi izvoznici in v tem roku mora biti predloženo carinskemu organom države uvoznice.
2. Dokazila o poreklu, ki so carinskim organom države uvoznice predložena po izteku roka za predložitev, določenega v prvem odstavku, se lahko sprejmejo zaradi uporabe preferencialne obravnave, če jih zaradi izjemnih okoliščin ni bilo možno predložiti do postavljenega končnega datuma.
3. V drugih primerih zakasnele predložitve lahko carinski organi države uvoznice sprejmejo dokazila o poreklu, če so jim bili izdelki predloženi pred tem končnim datumom.

24. člen

Predložitev dokazila o poreklu

Dokazila o poreklu se predložijo carinskim organom države uvoznice v skladu s postopki, ki se uporabljajo v tej državi. Omenjeni organi lahko zahtevajo prevod dokazila o poreklu ter lahko zahtevajo tudi, da uvozno deklaracijo spremlja izjava, s katero uvoznik potrjuje, da izdelki izpolnjujejo potrebne pogoje za izvajanje tega Sporazuma.

25. člen

Uvoz po delih

Kadar se na zahtevo uvoznika in po pogojih, ki jih predpišejo carinski organi države uvoznice, razstavljeni ali sestavljeni izdelki v smislu pododstavka (a) drugega odstavka splošnega pravila Harmoniziranega sistema, ki sodijo v XVI. in XVII. oddelek ali v tarifni številki 7308 in 9406 Harmoniziranega sistema uvažajo po delih, se za take izdelke pri prvem delnem uvozu carinskim organom predloži eno samo dokazilo o poreklu.

26. člen

Izjeme pri dokazilu o poreklu

1. Izdelki, ki jih kot majhne pakete posamezniki pošiljajo drugim posameznikom ali so del osebne prtljage potnikov, se priznavajo za izdelke s poreklom, ne da bi bilo treba predložiti dokazilo o poreklu, pod pogojem, da se ti izdelki ne uvažajo v trgovinske namene in je bila dana izjava, da ustrezajo zahtevam tega Protokola, in ni dvoma o resničnosti take izjave. Če se izdelki pošiljajo po pošti, se izjava lahko napiše na carinsko deklaracijo C2/CP3 ali na list papirja, ki se priloži tistemu dokumentu.
2. Občasni uvozi, pri katerih gre le za izdelke za osebno uporabo prejemnikov ali potnikov ali njihovih družin, se ne štejejo za uvoze v trgovinske namene, če je iz narave in količine izdelkov razvidno, da niso namenjeni za trgovanje.
3. Nadalje, skupna vrednost teh izdelkov ne sme presegati 500 ekujev, če gre za majhne pakete, ali 1200 ekujev, če gre za izdelke, ki so del osebne prtljage potnikov.

27. člen

Spremljajoči dokumenti

Dokumenti, omenjeni v tretjem odstavku 17. člena in tretjem odstavku 21. člena, ki se uporabljajo z namenom dokazovanja, da se izdelki, zajeti s potrdilom o prometu blaga EUR.1 ali

izjavo na računu, lahko štejejo za izdelke s poreklom iz države EFTE, Slovenije ali iz ene od drugih držav, omenjenih v 4. členu ali iz Evropske skupnosti, in izpolnjujejo druge zahteve tega Protokola, so med drugim lahko:

- (a) neposredno dokazilo o postopkih, ki jih je opravil izvoznik ali dobavitelj z namenom pridobitve zadevanega blaga, kot je vsebovano na primer v njegovih poslovnih knjigah ali internem knjigovodstvu;
- (b) dokumenti, ki dokazujejo status porekla uporabljenih materialov, izdani ali izdelani v državi EFTE ali v Sloveniji, kjer se uporabljajo v skladu z domačim pravom;
- (c) dokumenti, ki dokazujejo postopek obdelave ali predelave materialov v državi EFTE ali v Sloveniji, izdani ali izdelani v državi EFTE ali v Sloveniji, kjer se uporabljajo v skladu z domačim pravom;
- (d) potrdila o prometu blaga EUR.1 ali izjave na računih, ki dokazujejo status porekla uporabljenih materialov, izdana ali izdelana v državi EFTE ali v Sloveniji v skladu s tem Protokolom ali v eni od drugih držav, omenjenih v 4. členu ali v Evropski skupnosti, v skladu s pravili o poreklu, ki so enaka kot pravila v tem Protokolu.

28. člen

Hramba dokazil o poreklu in spremljajočih dokumentov

1. Izvoznik, ki vlaga zahtevo za izdajo potrdila o prometu blaga EUR.1, mora vsaj tri leta hraniti dokumente, omenjene v tretjem odstavku 17. člena.
2. Izvoznik, ki daje izjavo na računu, mora vsaj tri leta hraniti kopijo te izjave kot tudi dokumente, omenjene v tretjem odstavku 21. člena.
3. Carinski organi države izvoznice, ki izdajajo potrdilo o prometu blaga EUR.1, morajo vsaj tri leta hraniti zahteve, omenjene v drugem odstavku 17. člena.
4. Carinski organi države uvoznice morajo vsaj tri leta hraniti potrdila o prometu blaga EUR.1 in izjave na računih, ki so jim bili predloženi.

29. člen

Razlike in formalne napake

1. Če so ugotovljene manjše razlike med navedbami na dokazilu o poreklu in tistimi na dokumentih, ki so bili predloženi carinskemu organu zaradi izpolnjevanja uvoznih formalnosti za izdelke, to ne pomeni ipso facto ničnosti omenjenega dokazila, če se pravilno ugotovi, da ta dokument ustreza predloženim izdelkom.
2. Očitne formalne napake, kot so npr. tipkarske, na dokazilu o poreklu ne morejo biti razlog za zavrnitev, če te napake ne ustvarjajo dvomov o pravilnosti navedb v tem dokumentu.

30. člen

Zneski, izraženi v obračunskih enotah

1. Zneske v valuti države izvoznice, ki ustrezajo zneskom, izraženim v obračunskih enotah, določi država izvoznica in jih sporoči drugim državam pogodbenicam.
2. Kadar so zneski višji od ustreznih zneskov, ki jih je določila država uvoznica, jih mora slednja sprejeti, če so izdelki zaračunani v valuti države izvoznice. Kadar so izdelki zaračunani v valuti druge države pogodbenica ali druge države, omenjene v 4. členu ali ene od držav članic Evrop-

ske skupnosti, mora država uvoznica priznati zneske, ki jih je ta država notificirala.

3. Zneski, ki jih je treba uporabljati v valuti katerekoli države, so protivrednosti zneskov v valuti te države zneskov, izraženih v obračunskih enotah po tečaju na prvi delovni dan v oktobru 1995.
4. Skupni odbor na zahtevo katerekoli države pogodbenica pregleda zneske, izražene v obračunskih enotah in njihovo protivrednost v domačih valutah držav EFTE in Slovenije. Skupni odbor ob tem pregledu zagotovi, da se zneski, ki jih je treba uporabljati, ne bodo znižali v nobeni domači valuti in bo nadalje upošteval zaželeno ohranjanje realnih učinkov zadevnih vrednostnih omejitev. V ta namen se lahko odloči za spremembo zneskov izraženih v ekujih.

VI. ODDELEK

DOGOVORI O UPRAVNEM SODELOVANJU

31. člen

Medsebojno sodelovanje

1. Carinski organi držav EFTE in Slovenije si preko EFTA Sekretariata medsebojno izmenjajo vzorčne odtise žigov, ki jih uporabljajo njihovi carinski organi pri izdajanju potrdil o prometu blaga EUR.1, in naslove carinskih organov, odgovornih za preverjanja teh potrdil in izjav na računih.
2. Da bi zagotovili pravilno uporabo tega Protokola, si države EFTE in Slovenija preko pristojnih carinskih uprav medsebojno pomagajo pri preverjanju verodostojnosti potrdil o prometu blaga EUR.1 ali izjav na računih ter točnosti informacij, ki so tam navedene.

32. člen

Preverjanje dokazil o poreklu

1. Dokazila o poreklu se naknadno preverjajo naključno ali kadar carinski organi države uvoznice upravičeno dvomijo o pristnosti teh dokumentov, statusu porekla zadevnih izdelkov ali izpolnitvi drugih zahtev tega Protokola.
2. Zaradi izvajanja določb prvega odstavka morajo carinski organi države uvoznice vrniti potrdilo o prometu blaga EUR.1 in račun, če je bil predložen, izjavo na računu ali kopijo teh dokumentov carinskemu organu države izvoznice in, če tako ustreza, navesti razloge za poizvedbo. V podporo zahtevi za preverjanje se pošlje vsak pridobljen dokument ali informacija, ki kaže, da so podatki na dokazilu o poreklu napačni.
3. Preverjanje opravljajo carinski organi države izvoznice. V ta namen imajo pravico zahtevati katerokoli dokazilo in opraviti kakršenkoli pregled izvoznikovih poslovnih knjig ali katerikoli drug pregled, za katerega menijo, da je potreben.
4. Če se carinski organi države uvoznice odločijo, da bodo začasno prenehali podeljevati preferencialno obravnavo zadevnim izdelkom, medtem ko čakajo na izide preverjanja, morajo uvozniku ponuditi sprostitev blaga, pogojeno z varnostnimi ukrepi, ki se jim zdijo potrebni.
5. Carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, morajo biti o izidih preverjanja obveščeni takoj, ko je mogoče. Izidi morajo jasno pokazati, ali so dokumenti pristni in če se izdelki, na katere se nanašajo, lahko štejejo za izdelke s poreklom iz države EFTE, Slovenije ali iz ene od drugih

- držav, ki so omenjene v 4. členu ali iz Evropske skupnosti ter izpolnjujejo druge zahteve tega Protokola.
6. Če v primerih upravičenega dvoma ni odgovora v desetih mesecih od datuma zahteve za preverjanje ali če odgovor ne vsebuje zadostne informacije za določitev verodostojnosti zadevnih dokumentov ali pravega porekla izdelkov, carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, razen v izjemnih okoliščinah, zavrnejo upravičenost za preferencialno obravnavo.

33. člen

Reševanje sporov

Če pride do sporov glede postopkov preverjanja v smislu 32. člena, ki jih ni mogoče rešiti med carinskimi organi, ki zahtevajo preverjanje, in carinskimi organi, odgovornimi za izvedbo tega preverjanja, ali če se pojavi vprašanje glede razlage tega Protokola, jih je treba predložiti Skupnemu odboru.

V vseh primerih se spori med uvoznikom in carinskimi organi države uvoznice rešujejo v skladu z zakonodajo te države.

34. člen

Kazni

Kaznovan bo vsakdo, ki sestavi ali povzroči, da se sestavi dokument, ki vsebuje nepravilne podatke, da bi pridobil preferencialno obravnavo za izdelke.

35. člen

Proste cone

1. Države EFTE in Slovenija ukrenejo vse potrebno, da zagotovijo, da se izdelki, ki jih kot predmet trgovanja zajema dokazilo o poreklu in med prevozom uporabljajo prosto cono na njenem ozemlju, ne zamenjajo z drugimi izdelki ter da na njih ne bodo opravljeni drugi postopki razen običajnih, ki so potrebni za preprečevanje njihovega poslabšanja.
2. Če se z uporabo izjeme od določb prvega odstavka izdelki s poreklom iz države EFTE ali Slovenije uvozijo v prosto cono s priloženim dokazilom o poreklu in se na njih opravijo predelave ali obdelave, bodo zadevne oblasti na izvoznikovo zahtevo izdale novo potrdilo o prometu blaga EUR.1, če je opravljena obdelava ali predelava v skladu z določbami tega Protokola.

VII. ODDELEK**KONČNE DOLOČBE**

36. člen

Pododbor za carinske zadeve in vprašanja porekla

V okviru Skupnega odbora se v skladu s petim odstavkom 28. člena tega Sporazuma ustanovi Pododbor za carinske zadeve in vprašanja porekla z namenom, da mu pomaga pri opravljanju njegovih nalog in za zagotovitev stalnega obveščanja in posvetovanja med strokovnjaki.

Sestavljajo ga strokovnjaki iz držav pogodbenic, odgovorni za vprašanja v zvezi s carinskimi zadevami in vprašanji porekla.

Opomba 1:

Seznam določa pogoje, ki se zahtevajo za vse izdelke, da bi se lahko šteli za zadosti obdelane ali predelane v smislu 6. člena tega Protokola.

Opomba 2:

- 2.1 Prva dva stolpca v seznamu opisujeta pridobljeni izdelek. Prvi stolpec seznama je tarifna številka ali številka poglavja, ki se uporablja v Harmoniziranem sistemu, drugi stolpec pa vsebuje opis blaga, ki se v tem sistemu uporablja za to tarifno številko ali poglavje. Za vsak vpis v prvih dveh stolpcih je določeno pravilo v 3. ali 4. stolpcu. Kjer je v nekaterih primerih pred vpisom v prvem stolpcu "ex", se pravila v 3. ali 4. stolpcu uporabljajo samo za del tarifne številke, opisane v 2. stolpcu.
- 2.2 Če je v 1. stolpcu združenih več tarifnih števil ali pa je navedena številka poglavja in je zato opis izdelkov v 2. stolpcu splošen, se zraven navedena pravila v 3. ali 4. stolpcu uporabljajo za vse izdelke, ki se po Harmoniziranem sistemu uvrščajo v tarifne številke tega poglavja ali v katerekoli tarifne številke, združene v 1. stolpcu.
- 2.3 Če seznam vsebuje različna pravila, ki se uporabljajo za različne izdelke v okviru ene tarifne številke, je v vsakem novem odstavku opis tega dela tarifne številke, za katerega se uporabljajo zraven navedena pravila v 3. ali 4. stolpcu.
- 2.4 Če je za vpis v prvih dveh stolpcih pravilo določeno tako v 3. in 4. stolpcu, ima izvoznik možnost izbire, da uporabi bodisi pravilo, določeno v 3. stolpcu ali tisto iz 4. stolpca. Če v 4. stolpcu ni pravila, je treba uporabiti pravilo, določeno v 3. stolpcu.

Opomba 3:

- 3.1 Določbe 6. člena Protokola v zvezi z izdelki, ki so pridobili status blaga s poreklom in so uporabljeni pri izdelavi drugih izdelkov, se uporabljajo ne glede na to, ali je bil ta status pridobljen znotraj tovarne, v kateri se izdelki uporabljajo, ali v drugi tovarni v državi pogodbenici.

Na primer:

Motor iz tarifne številke 8407, za katerega pravilo določa, da vrednost materialov brez porekla, ki se lahko vgradijo, ne sme presegati 40% cene franko tovarna, je izdelan iz "drugih legiranih jekel, grobo oblikovanih s kovanjem" iz tarifne številke ex 7224.

Če je bilo to kovanje opravljeno v državi pogodbenici iz ingota brez porekla, potem je že pridobil poreklo na podlagi pravila za tarifno številko ex 7224 na seznamu.

Zato se pri izračunu vrednosti motorja šteje, da ima kovanje poreklo, ne glede na to, ali je bil motor izdelan v isti tovarni ali v drugi tovarni v tej državi pogodbenici. Zato se vrednost ingota brez porekla ne upošteva, ko se sešteva vrednost uporabljenih materialov brez porekla.

- 3.2 Pravilo v seznamu pomeni najmanjši del obdelave ali predelave in več predelave ali obdelave prav tako dodeli status porekla, nasprotno pa manj predelave ali obdelave ne more dodeliti statusa porekla. Torej če pravilo določa, da je možno na določeni stopnji izdelave uporabiti material brez porekla, je uporaba tega materiala na zgodnejši stopnji obdelave dovoljena, uporaba takega materiala na kasnejši stopnji pa ni.

3.3 Ne glede na opombo 3.2, če pravilo določa, da se lahko uporabijo "materiali iz katerekoli tarifne številke", se lahko uporabijo materiali iz iste tarifne številke kot izdelek, ki pa morajo upoštevati kakršnekoli posebne omejitve, ki jih pravilo tudi lahko vsebuje. Seveda pa izraz "izdelava iz materialov iz katerekoli tarifne številke, v številki druge materialne iz tarifne številke..." pomeni, da se lahko uporabijo samo materiali, uvrščeni v isto tarifno številko kot izdelek z drugačnim opisom, kot je opis izdelka v 2. stolpcu seznama.

3.4 Kadar pravilo na seznamu določa, da se izdelek lahko izdelava iz več kot enega materiala, to pomeni, da se lahko uporabi katerikoli material ali več materialov. Ne zahteva pa, da je treba uporabiti vse.

Na primer:

Pravilo za tkanine iz HS 5208 do 5212 določa, da se lahko uporabijo naravna vlakna, prav tako pa se lahko med drugimi materiali uporabijo tudi kemični materiali. To pa ne pomeni, da je treba uporabiti oboje, uporabi se lahko eno ali drugo ali pa oboje.

3.5 Kadar pravilo v seznamu določa, da mora biti izdelek izdelan iz določenega materiala, ta pogoj očitno ne preprečuje uporabe drugih materialov, ki zaradi svoje narave ne morejo zadostiti pravilu (glej tudi opombo 6.2 spodaj v zvezi s tekstilom).

Na primer:

Pravilo za pripravljeno hrano iz tarifne številke 1904, ki posebej izključuje uporabo žitaric in njihovih izdelkov, ne preprečuje uporabe mineralnih soli, kemikalij in drugih dodatkov, ki niso izdelki iz žitaric.

Vendar to ne velja za izdelke, ki so, čeprav ne morejo biti izdelani iz posameznega materiala, določenega v seznamu, lahko izdelani iz materialov enake narave na zgodnejši stopnji izdelave.

Na primer:

Če gre za oblačila iz dela 62. poglavja, izdelanega iz netkanih materialov, če je za to vrsto izdelkov dovoljena samo uporaba preje brez porekla, ni možno začeti pri netkanem blagu - čeprav netkano blago običajno ne more biti izdelano iz preje. V takih primerih je začetni material običajno na stopnji pred prejo - to je na stopnji vlaken.

3.6 Če pravilo v seznamu navaja za največjo vrednost materialov brez porekla, ki se lahko uporabijo, dva odstotka, potem se ta odstotka ne smeta seštevati. Z drugimi besedami, največja vrednost vseh uporabljenih materialov brez porekla nikoli ne sme preseči najvišje od navedenih odstotnih postavk. Poleg tega posamezne odstotne postavke, ki se nanašajo na določene materiale, ne smejo biti presežene.

Opomba 4:

4.1 Izraz "naravna vlakna" se v seznamu uporablja za vlakna, ki niso umetna ali sintetična. Omejen je na stopnje pred predenjem, vključno z odpadki, in, razen če ni drugače določeno, zajema vlakna, ki so bila mikana, česana ali drugače obdelana, vendar ne predena.

4.2 Izraz "naravna vlakna" vključuje konjsko žimo iz tarifne številke 0503, svilo iz tarifnih števil 5002 in 5003, kakor tudi volnena vlakna, fino ali grobo živalsko dlako iz tarifnih števil 5101 do 5105, bombažna vlakna iz tarifnih števil 5201 do 5203 in druga rastlinska vlakna iz tarifnih števil 5301 do 5305.

4.3 Izrazi "tekstilna kaša", "kemični materiali" in "materiali za izdelavo papirja" so v seznamu uporabljeni za opis materialov, ki se ne uvrščajo v 50. do 63. poglavje in se lahko uporabijo za izdelavo umetnih, sintetičnih ali papirnih vlaken ali prej.

4.4 Izraz "umetna ali sintetična rezana vlakna" se v seznamu uporablja za sintetične ali umetne filamente, rezana vlakna ali odpadke iz tarifnih števil 5501 do 5507.

Opomba 5:

5.1 Če se za izdelek v seznamu navaja ta opomba, se za katerekoli osnovne tekstilne materiale, uporabljene pri njihovi izdelavi in ki, če se upoštevajo skupaj, ne presegajo 10% skupne teže vseh uporabljenih osnovnih tekstilnih materialov, ne uporabljajo pogoji, določeni v 3. stolpcu seznama (glej tudi opombi 5.3 in 5.4 spodaj).

5.2 Vendar pa se odstopanje iz opombe 5.1 lahko uporabi le za mešane izdelke, ki so narejeni iz dveh ali več osnovnih tekstilnih materialov.

Osnovni tekstilni materiali so:

- svila
- volna
- groba živalska dlaka
- fina živalska dlaka
- konjska žima
- bombaž
- materiali za izdelavo papirja in papir
- lan
- konoplja
- juta in druga tekstilna vlakna iz ličja
- sisal in druga tekstilna vlakna iz rodu agav
- kokosova vlakna, abaka, ramija in druga rastlinska tekstilna vlakna
- sintetični filamenti
- umetni filamenti
- sintetična rezana vlakna iz polipropilena
- sintetična rezana vlakna iz poliestra
- sintetična rezana vlakna iz poliamida
- sintetična rezana vlakna iz poliakrilonitrila
- sintetična rezana vlakna iz poliimida
- sintetična rezana vlakna iz politetrafluoretilena
- sintetična rezana vlakna iz polifenilensulfida
- sintetična rezana vlakna iz polivinilklorida
- druga sintetična rezana vlakna
- umetna rezana vlakna iz viskoze
- druga umetna rezana vlakna
- preja iz poliuretana, laminirana s fleksibilnimi segmenti polietra, povezana ali ne
- preja iz poliuretana, laminirana s fleksibilnimi segmenti poliestra, povezana ali ne
- izdelki iz tarifne številke 5605 (metalizirana preja), ki vključujejo trak z jedrom iz aluminijaste folije ali z jedrom iz plastičnega sloja, prevlečenega ali ne z aluminijastim prahom, širine, ki ne presega 5 mm, kjer so plasti zlepljene s prozornimi ali obarvanimi lepilom med dvema plastičnima slojema
- drugi izdelki iz tarifne številke 5605.

Na primer:

Preja iz tarifne številke 5205, izdelana iz bombažnih vlaken iz tarifne številke 5203 in sintetičnih rezanih vlaken iz tarifne številke 5506, je mešana preja. Zato se lahko sintetična rezana vlakna brez porekla, ki ne zadovoljujejo pravil

o poreklu (ki zahtevajo izdelavo iz kemičnih materialov ali tekstilne kaše) uporabijo do 10% teže preje.

Na primer:

Volnena tkanina iz tarifne številke 5112, izdelana iz volnene preje iz tarifne številke 5107 in sintetične preje iz sintetičnih rezanih vlaken iz tarifne številke 5509, je mešana tkanina. Zato se lahko sintetična preja, ki ne zadovoljuje pravil o poreklu (ki zahtevajo izdelavo iz kemičnih materialov ali tekstilne kaše) ali volnena preja, ki ne zadovoljuje pravil o poreklu (ki zahtevajo izdelavo iz naravnih vlaken, nemikanih ali nečesanih ali kako drugače pripravljenih za predenje), ali kombinacija obeh prej uporabi pod pogojem, da njihova skupna teža ne presega 10% teže tkanine.

Na primer:

Taftana tekstilna tkanina iz tarifne številke 5802, izdelana iz bombažne preje iz tarifne številke 5205 in iz bombažne tkanine iz tarifne številke 5210, je mešan izdelek le, če je bombažna tkanina sama mešana tkanina, izdelana iz prej, uvrščenih v dve različni tarifni številki ali če so uporabljene bombažne preje same mešanice.

Na primer:

Če bi bila ta taftana tekstilna tkanina izdelana iz bombažne preje iz tarifne številke 5205 in iz sintetične tkanine iz tarifne številke 5407, bi očitno bila uporabljena preja iz dveh različnih osnovnih tekstilnih materialov in je v skladu s tem taftana tekstilna tkanina mešan izdelek.

Na primer:

Taftana preproga, narejena tako iz umetne preje kot iz bombažne preje, na podlagi iz jute, je mešan izdelek, ker so uporabljeni trije osnovni tekstilni materiali. Tako se vsak material brez porekla, ki je na kasnejši stopnji izdelave, kot dovoljuje pravilo, lahko uporabi pod pogojem, da njihova skupna teža ne presega 10 % teže tekstilnih materialov v preprogi. Tako bi lahko uvozili podlago iz jute, umetno prejo in/ali bombažna vlakna na tej stopnji izdelave, pod pogojem, da se upošteva pogoj glede teže.

- 5.3 Za izdelke, ki vsebujejo "prejo iz poliuretana, laminirano s fleksibilnimi segmenti polietra, povezano ali ne", je to odstopanje pri preji 20 %.
- 5.4 Za izdelke, ki vsebujejo "trak z jedrom iz aluminijaste folije ali z jedrom iz plastičnega sloja, prevlečenega ali ne z aluminijastim prahom, širine, ki ne presega 5 mm, kjer so plasti zlepljene z lepilom med dvema plastičnima slojema", je to odstopanje pri traku 30 %.

Opomba 6:

- 6.1 Tekstilni izdelki, ki so v seznamu označeni z opombo pod črto, ki se nanaša na to opombo, in tekstilni materiali, z izjemo podlog in medvlog, ki ne ustrezajo pravilu za izdelan izdelek, določenem v seznamu v 3. stolpcu, se lahko uporabijo pod pogojem, da se uvrščajo v tarifno številko, ki je drugačna od tarifne številke izdelka ter da njihova vrednost ne presega 8 % cene izdelka franko tovarna.
- 6.2 Brez vpliva na opombo 6.3 se materiali, ki se ne uvrščajo v 50. do 63. poglavje, lahko prosto uporabljajo pri izdelavi tekstilnih izdelkov, ne glede na to, ali vsebujejo tekstil ali ne.

Na primer:

Če pravilo iz seznama določa, da mora biti za določen tekstilni izdelek, kot so na primer hlače, uporabljena preja, to ne preprečuje uporabe kovinskih predmetov, kot so gumbi,

ker gumbi niso uvrščeni v 50. do 63. poglavje. Iz istega razloga to ne preprečuje uporabe zadrž, četudi zadrž običajno vsebujejo tekstil.

- 6.3 Če se uporablja odstotno pravilo je treba pri izračunu vrednosti vključenih materialov brez porekla upoštevati tudi vrednost materialov, ki niso uvrščeni v 50. do 63. poglavje.

Opomba 7:

- 7.1 Za namene tarifnih števil ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 in ex 3403 so "specifični procesi" naslednji:
- a) vakuumsko destilacija;
 - b) ponovna destilacija z zelo natančnim procesom frakcioniranja¹;
 - c) razbijanje (kreking);
 - d) preoblikovanje (reforming);
 - e) ekstrakcija s pomočjo izbranih topil;
 - f) proces, ki vsebuje vse naslednje postopke: obdelavo s koncentrirano žveplovo kislino, oleumom ali žveplovim anhidridom; nevtralizacijo z alkalnimi sredstvi, razbarvanje in očiščevanje z naravno aktivno prstjo, aktivirano prstjo, aktiviranim ogljem ali boksitom;
 - g) polimerizacija;
 - h) alkilizacija;
 - i) izomerizacija.
- 7.2 Za namene tarifnih števil 2710, 2711 in 2712 so "specifični procesi" naslednji:
- a) vakuumsko destilacija;
 - b) ponovna destilacija z zelo natančnim procesom frakcioniranja¹;
 - c) razbijanje (kreking);
 - d) preoblikovanje (reforming);
 - e) ekstrakcija s pomočjo izbranih topil;
 - f) proces, ki vsebuje vse naslednje postopke: obdelavo s koncentrirano žveplovo kislino, oleumom ali žveplovim anhidridom; nevtralizacijo z alkalnimi sredstvi, razbarvanje in očiščevanje z naravno aktivno prstjo, aktivirano prstjo, aktiviranim ogljem ali boksitom;
 - g) polimerizacija;
 - h) alkilizacija;
 - ij) izomerizacija;
 - k) samo za težka olja, ki se uvrščajo v tarifno številko ex 2710, razžveplanje z vodikom, ki povzroči redukcijo vsaj 85 % vsebine žvepla pri obdelanih izdelkih (metoda ASTM D 1266-59 T);
 - l) samo za izdelke, ki se uvrščajo v tarifno številko 2710, deparafinizacija s postopkom, ki ni filtriranje;
 - m) samo za težka olja, ki se uvrščajo v tarifno številko ex 2710, obdelava z vodikom pri pritisku nad 20 barov in temperaturi nad 2500°C, z uporabo katalizatorja, razen obdelave za razžveplanje, kadar vodik predstavlja aktivni element v kemični reakciji. Vendar se nadaljnja obdelava olj za mazanje iz tarifne številke ex 2710 (npr. končna obdelava z vodikom ali razbarvanje), še posebno takrat, kadar se želi izboljšati barva ali obstojnost, ne obravnava kot specifični proces;
 - n) samo za goriva, ki se uvrščajo v tarifno številko ex 2710, atmosferska destilacija pod pogojem, da

1. Glej dodatno pojasnjevalno opombo 4 (b) k 27. poglavju kombinirane nomenklature

manj kot 30 vol.% izdelkov, vključno z izgubami, destilira pri 300°C po metodi ASTM D 86;

- o) samo za težka olja razen plinskih olj in kurilnih olj, ki se uvrščajo v tarifno številko ex 2710, obdelava s pomočjo visokofrekvenčnih razelektritev skozi krtačke.

7.3 Za namene tarifnih števil ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 in ex 3403, porekla ne podelijo enostavne operacije, kot so: čiščenje, dekantiranje, razsoljevanje, vodna separacija, filtriranje, barvanje, označevanje, ohranjanje vsebine žvepla kot rezultat mešanja izdelkov z različno vsebino žvepla, katere koli kombinacija teh operacij ali podobne operacije.